

13.06.2018

Засідання Президії НАН України

На черговому засіданні Президії НАН України 13 червня 2018 р. члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь академіка-секретаря Відділення історії, філософії та права НАН України, директора Інституту історії України НАН України академіка НАН України В. Смолія «Історична наука в Академії: інституційний розвиток і дослідницькі практики» ([Національна академія наук України](#)).

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б. Патон, радник Президії НАН України академік НАН України О. Онищенко, член Президії НАН України, почесний директор Інституту археології НАН України академік НАН України П. Толочко, ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка академік НАН України Л. Губерський, перший віцепрезидент НАН України, голова Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України академік НАН України А. Наумовець, академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України академік НАН України В. Локтєв, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я. Яцків, заступник міністра освіти і науки України, доктор фізико-математичних наук М. Стріха.

У доповіді, виголошеній на засіданні, було висвітлено широке коло проблем становлення історичної науки в установах НАН України впродовж столітньої історії Академії. Відзначалося, що завдяки наполегливій праці багатьох поколінь вчених-істориків у Академії сформувалися потужні наукові школи в галузі історичної науки, які зробили великий внесок у дослідження та осмислення історичного досвіду українського народу, його державницьких і культурних традицій. Сформовано розгалужену інституційну мережу історичної науки, відбувається вдосконалення її теоретико-методологічних засад, постійне нарощування джерельної бази історичних досліджень. До скарбниці вітчизняної історичної думки увійшли ґрунтовні праці академіків Грушевського, Багалія, Кримського, Левицького, Крип'якевича, Ісаєвича, Тронька, Кураса, багатьох інших учених.

У таких фундаментальних багатотомних працях, як «Енциклопедія історії України», «Україна крізь віки», «Реабілітовані історією» представлено новітні здобутки академічної історичної науки.

Вагомим внеском академічних істориків у вітчизняну історичну науку стало нове концептуальне розуміння української історії, що передбачає її включення у широкий європейський та міжнародний культурно-цивілізаційний контекст, ліквідація численних «білих плям», розвінчання історичних міфів, сприяння розвитку історичної освіти.

Разом з тим, як наголошувалося, на сучасному етапі перед істориками постають нові виклики і задачі. Це, зокрема, підготовка масштабного науково-видавничого проекту багатотомної історії України. Вирішення цієї проблеми потребує спільних зусиль установ історичного профілю Академії, провідних фахівців вищих навчальних закладів. Необхідно також активізувати дослідження новітніх процесів державотворення, проблем реінтеграції Донбасу і Криму в політико-правовий простір України. Поряд із опрацюванням фундаментальних і прикладних проблем історичної науки слід і далі

забезпечувати всебічну підтримку освітнього та науково-популярного форматів історичного знання.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.